

Een overzicht van de inhoud van alle verschenen “Terugblik” jaarboeken.

2000 Wonen en werken in de Betuwe 1900-2000

Terugblik 1

Het Heusdense veer	J. van Ingen
De Neder-Betuwe ontsloten	S. van Doornmalen
Ontstaan van de tuinbouw in Lent	H.A. Jansen
Landbouwkundige veranderingen in de Betuwe	H. de Regt
Boerderij ‘De Keulenhof in Elst’	J. Wessel Jansen
Slachtpluimveehouderij in de Over-Betuwe	H. Klaassen e.a.
Taminiau’s Conservenfabrieken N.V. (1901-1958)	J.G.C. de Wolf
Meubelfabriek De Ster te Geldermalsen (1918-1982)	R.H.C. van Maanen
Wonen en werken in Ingen: De postbode	D.J. van Dee-Honders
De Amsterdamse School in de Over-Betuwe	Y. de Boer-Ravestein
Ochten tijdens de mobilisatie in 1939/1940	J. van den Hatert
Barendina van den Bosch	W. van den Bosch
Snorrend en scheurend langs de dijk	P.W. Schipper
Ziet ons oan, oh èrme Betuwse vluchteling	J. van den Hatert

2001 Het zal me een zorg zijn

Terugblik 2

Het Gasthuisfonds te Asperen	R.H.C. van Maanen
De ‘zorg’ in Slijk-Ewijk en Oosterhout sinds 1910	D. Holsbrink-Post
‘Trek maar aan het touwtje...en de wijkverpleging helpt U’	G. Visser
‘Redelicker wijze gesegent sijnde’	M. Potjer
De Heldringgestichten en de zorg	K. Hittema
Dominee O.G. Heldring, de weldoener uit Hemmen	D. Tap
Armenhuisjes en de armenzorg in het dorp Valburg	F. Mientjes
Verzachting van smarten	B. van der Heijden
De overstromingen van ’s lands rivieren in 1784	J. van Ingen
Hulpactie Rode Kruis ‘Help de Betuwe’	V. Laurentius
De eerste dokters in Maurik	D.J. van Dee-Honders
De zorg voor de Roomsche kerkgangers in Elst	F. Hoogveld
Hoe kwam Jan Splinter door de winter	J. van den Hatert
Het A.A. van Bemmelhuis	M. van den Brandhof

2002 ‘Niets nieuws onder de zon’, 700 jaar criminaliteit in het Rivierengebied

Terugblik 3

17e en 18e eeuwse misdaden in Eck en Wiel en omgeving.	Joke Honders
Galgenplekken in de Betuwe, de Tielerwaard en in het land tussen Lek en Linge.	John Mulder e.a.
Over toverij, roverij en wat dies meer zij.	Menno Potjer
Hendrik Sar en de stadsbrand in Heukelum in 1772.	Ron van Maanen
‘Met het swaert onthoofd en gestraft dat er de dood na volgt’.	Willem H.Strous
Criminaliteit op het manneneiland oorlogswinter 1944-1945.	Herman Jansen
September 1760: Gendt in rep en roer.	Dik Herberts
Een Elster Rovers- en moordenaarsbende.	Dik Herberts
‘Wel en wee in de rechtsgang’.	Kobus van Ingen e.a.
Een poging tot vergiftiging en een brute aanslag te Heteren in het jaar 1765.	Rian Hof
Streupe’ op ’t waoter en op ’t laand.	Hans van den Hatert
De rechtspraak in de Over-Betuwe in de achttiende eeuw.	Herman de Regt
Weerwolven in de Betuwe.	René Hartman
De diefstal van de tabak van Willem.	Frits Hoogveld
Iets over het Huis van Arrest te Tiel in de periode 1850-1859.	Kobus van Ingen

2003 'De Betuwe op slot', Over kastelen en adellijke huizen

Terugblik 4

Kastelen. Betuwse kastelen in het bijzonder.

Het Roode Wald in Angeren.

Adellijke huizen in Gendt.

Doornik. Geteisterd door het water en doortrekkend oorlogsvolk.

De Kinkelenburg Bommel. Verbouwing en onderhoud 1755-1774.

Kasteel Malburgen uit beeld.

Kastelen rondom Elst.

De Parck Elst. Diefstal in een kasteel.

De ondergang van de kastelen de Parck en de Mussenberg te Elst.

De Rode Toren en Den Olden Hof te Heteren.

De Nijburg Heteren. Ophelderingen, oude en nieuwe raadsels.

Schoutenbouwing te Indoornik. Eertijds het adellijk huis en hof.

Doeyenburg. Eertijds het adellijk huis te Lakemond.

Het adellijk huis Hemmen en haar bewoners.

Een wandeling door Hien en Wely.

Den Olden Hofstad, De Snor en het huis De Pluijmenburg.

De Appelenburg. Een adellijk huis op de grens van twee dorpspolders.

Het slot Isendoorn, de Hof en de Pottum te IJzendoorn.

De Echteldse kastelen. Hoe het was en wat daar nog van over is.

Het Goydt en Huys geheijten Laetensteyn in het kerspel Echteld.

't Cloosterken to Heusden.

Huis ter Lede 1618-1697. Drost, boomgaarden, bossen.

De Tollenburg in de Marsch. Borchleen van Ter Horst.

Iets over de voormalige Liendense kastelen.

Drie adellijke huizen in Eck en Wiel.

Het huys to Droemt.

Soelen, het huis van Johan Gijsbert baron Verstolk van Soelen.

De vier kastelen van Herwijnen.

Het kasteel de Tumelenborch te Vuren (ca. 1400-1895).

Kobus van Ingen

Robert Melchers e.a.

Geert Visser

Frans Mikx e.a.

Ron van Maanen

John R. Mulder

Herman de Regt

René Hartman

Frits Hoogveld

Rian Hof

Victor Roos

Willem van de Westeringh

Willem van de Westeringh

Jan v.d. Brandhof

Joke Honders

Kobus van Ingen

Kobus van Ingen

André Schaaïj

Corina v Krieken-vd Hoofdakker

Huibert Latenstein

Kobus van Ingen

Menno Potjer

Willem H. Strous

Christiaan de Lange

Joke Honders

Kobus van Ingen

Kobus van Ingen

Aart Bijl

Aart Bijl

2004 'Van boezeroen en hoge zije' De Betuwe in de 19e eeuw

Terugblik 5

De laatste Betuwse bruggen waar tol werd geheven (1812-1942)

De Dorpslandbouwvereniging in Geldermalsen 1885-1900

Kermissen en jaarmarkten

De Betuwse klederdracht

De riviervisserij op de Waal in de 19e eeuw

Over het boerenbedrijf in de Over-Betuwe omstr. het midden van de 19e eeuw

De herenkamer op de pachtboerderij

Een religieuze tuin

Wonen, werken en leven van boeren in de Over-Betuwe in de 19e eeuw

De spoorlijn tussen Arnhem en Nijmegen: Aanleg en gebruik

De bouw van de Oosterhoutse Waterstaatskerk in 1822

De bouw van de 19e eeuwse boerderij De Hucht

Ontluikende sport in de negentiende eeuw

Middenstandspioniers in de Betuwe

De herberg van Jacobus Lange

Het verhaal achter de Malburgse boerderijen in de 19e eeuw"

Aart Bijl

Ron van Maanen

Joke Honders

Joke Honders

Kobus v. Ingen e.a.

Herman de Regt

Herman de Regt

Herman de Regt

Herman de Regt

Herman de Regt

Frans Spaan

Frits Hoogveld

Dik Herberts

Dik Herberts

John Mulder e.a.

John Mulder e.a.

2005 'Geloven komt van Boven', Kerk en religie in de Betuwe

Terugblik 6

De afscheiding in Vuren en Herwijnen in 1835	Aart Bijl
Sloop of verkoop : de toekomst van kerken	Yvonne de Boer
Kerken en hun dienaren in oorlogstijd	Dik Herberts
Dominee Abraham Kuyper in zijn Beesdsse periode	Cor van Heuckelum
Bijgeloof	Joke Honders
Het klooster Mariëngaarde	Joke Honders
Klooster Opheusden tegen Luther	Joke Honders
Buurmalsen in de particuliere synoden tot 1700	Martin IJzerman
De bewogen geschiedenis van de Lentse kerken	Herman Jansen
De familie Van Zijll de Jong en haar Acquoyse vicarie	Ron van Maanen
De rooms-katholieke parochie in Buren	Cor Nusteling
De hervormde kerk van Zetten-Andelst tot 1816	Menno Potjer
Van weerstand tot acceptatie :	
de houding van Christenen tegenover de Joden in Buren	Douw van Randen
De kerkelijke kaart van westelijk en zuidelijk Gelderland	Herman de Regt
De bevindelijken in westelijk Gelderland	Herman de Regt
Symboliek en achtergronden van middeleeuwse kerken van de Betuwe	Herman de Regt
Ingen en de Reformatie. Van pastoor naar dominee	Willem H. Strous
Een katholieke jongen in Angeren	Geert Visser
De hervorming van de Nederlandse kerkprovincie. Een inleiding	Joop de Wolf

2006 'De Betuwe verenigd', Een bloeiend verenigingsleven

Terugblik 7

IJscub 'Servatius' te Vuren (1903-2003)	Henk van den Berg
'Zet 'm Op' en 'De Batsers' kleuren Elst blauw en rood	Vincent Bos
Zestig jaar scouting in Elst	Ineke Bosman
Honderd jaar Wouter Izaak Rijnders Vereniging in Lent	Hans van Druten e.a
Rederijkerskamer Excelsior te Ingen	Joke Honders
Van Plattelandsvrouwen tot Vrouwen van Nu	Sonja Hoogerbrugge
Muziekvereniging Juliana te Elst	Chris van Kleef
De strijd om de Elster kwekersveiling in 1925	Ron van Maanen
Van noodzaak tot deugd.	Marinus van Maaren
Van geitenfokvereniging naar historische vereniging.	Marinus van Maaren
Het ontstaan van de Corsovereniging in Buren	Antje Meydam
De boerenstandorganisaties in het algemeen:	
en in de Over-Betuwe in het bijzonder	Herman de Regt
De Cooperatieve Zaaizaad en Pootgoedtelers-vereniging 'Betuwe' W.A. te Elst	Herman de Regt
Kerkkoor Jubilate. Exponent van het naoorlogse verenigingsleven in Buurmalsen	Helma Schouten
Het Heilig Kruisgilde te Lienden	Willem H. Strous
'Dient den Heer en niet de wereld'.	
De eerste verenigingen in Ophemert en Zennewijnen	Teuntje Verburg
Een bijzondere school der eerste klasse.:	
Het korte bestaan van de Vincentiuschool in Gendt (1853-1862)	Geert Visser e.a.
De Gilden van St. Gangulphus en St. Laurentius binnen de stad Huissen	Jan Wannet

2007 'Aap Noot Betuwe', Vier eeuwen onderwijs tussen Gendt en Gorcum

Terugblik 8

Gemeentelijk monument De Plataan: rol van het oudste schoolgebouw	Dik Herberts
Van openbare lagere school Prinses Marijke naar openbare basisschool De	
Esdoorn : dertig jaar Elster onderwijs geschiedenis in vogelvlucht	Jan Meier
Over de schoolstrijd, in het bijzonder in het Betuwse Elst	Herman de Regt
Kroniek van 'd'Elster Pravo	Jan Nijland
De school in Oosterhout : grepen uit de geschiedenis	John Mulder e.a.

De christelijke school te Heteren anno 1862 en de eerste onderwijzer E.J. Veenendaal
Het gymnasium in Zetten
De christelijke normaalschool voor onderwijzeressen te Zetten
De opleiding voor landbouwhuishoudlerares in Zetten
De invloed van de classis Tiel op het plattelandsonderwijs, 1620-1810
De Hiense school : Van schoolgebouw tot bouwval
Nannenbergh : een 'onderwijzende' sociaal-democraat in Opheusden
Het onderwijs in Ochten, Eldik en IJzendoorn
De groei van het onderwijs in Kesteren
Juffrouw van Kalkeren : een bekende persoonlijkheid in Lienden
Meester Willem Alexander Renardel de Lavalette en het onderwijs in Ingen
Ha, juffrouw Lila : de eerste kleuterjuf in Ingen
Een planthof der jeugd voor kerk en burgerstaat : onderwijs en schoolmeesters in het graafschap Buren in de zeventiende en achttiende eeuw
Het onderwijs in het dorp Beesd
De christelijke brei- en naaiklas te Asperen 1862-1918
Het lager onderwijs in Vuren : van Viruly tot Meenhorst (1822-1958)

Willem van de Westeringh
Herman de Regt
Herman de Regt
Herman de Regt
Menno Potjer
Kobus van Ingen
Folkert Schuurman
Hans v.d. Hatert
Gerrit Hendriks
Christiaan de Lange
Joke Honders
Pim Strous

Léon van der Hoeven
Dick van de Vendel
Ron van Maanen
Sieb Tuiten

2008 'Tegen de stroom in', Zeven eeuwen waterbeheer in de Betuwe Terugblik 9

Een Tielerwaardskanaal (1810-1850)
De Hollandse verdediging tegen het Gelders water (1810-1850): De Diefdijk en Zuider Lingedijk (1809-heden)
'De stille waarheid van het zeventuig': Zevengevers onderzoeken het verlaten dijkvak
De dijken van Tuil
Sjouw de boel maar naor boven: watervloed over de Betuwe in de winter van 1944-1945
De dijkstoel van Neder-Betuwe contra de Commanderie van Ingen
De Grift
Die het water deert, die het water keert: Zijdwenden, achterkaden en dijken. Kolken, wielen en waayen: De Betuwse strijd tegen het water
Van Boerenrepubliek tot stroomgebiedwaterschap, aanpassing volgens het conflictmodel? Politieke partijen in de waterschappen?
Het komen en gaan van de los- en laadplaats boven Lent
Raadsels in de rekeningen van de dijkgraaf van de Neder-Betuwe, 1615-1765
De Over-Betuwe, een der moeilijkst te ontwateren streken in ons land
Oude wegen in de Betuwe
De windwatermolen De Marsch
De geheimen van de Eldense sluisjes
Geen klein rivierke
Dijkverzwaring in Heteren in de zeventiger jaren van de 19e eeuw:
Groene dijk en Vluchtheuvel
Oosterhout in de 16e eeuw: één dijkverzakking en twee dijkdoorbraken

Aart Bijl

Aart Bijl

Beatrijs van Dijk
Peter Elbers

Hans van den Hatert
Joke Honders
Frits Hoogveld

Kobus van Ingen

Hans van Leeuwen
Frans Mikx
Menno Potjer
Herman de Regt
Herman de Regt
Willem H. Strous
Geert Visser
Geert Visser

Willem van de Westeringh
Joop de Wolf

2009 'De Betuwe aangekaart' Een historische topografie Terugblik 10

Onder de Betuwe
De dorpsolders Vuren en Dalem en hun gezamenlijke bemaling:
Een moeizame bevalling (1882-1900)
De bemaling van de polder Asperen na de aanleg van de Nieuwe Zuider Lingedijk in 1815
Ingen op een kaart uit 1646
Huize den Oord te Kesteren op een oude kaart

Chris de Bont

Aart Bijl

Aart Bijl
Joke Honders
Joke Honders

Water en wegen in De Marsch
Markante gebouwen in Andelst en Zetten
De Wylickshof en Thomaswaai te Lakemond
Defensief of offensief bekribben in 1620 op de Wal tegenover Oosterhout?
Rondom het Drielse veer, 1649-1762
Monumenten op de kaart
Het moeilijk toegankelijke Elderveld en Lusebos
Stedelijke penetratie in de Over-Betuwe sinds 1953
De vliegveldkaart van 1935
De Lentse uiterwaarden, het domein van de Waal
Hulhuizen tegen Gendt: Een conflict over een aanwas op het Groote Praabsant
tussen 1723 en 1739
Toch gebouwd voor de eeuwigheid? Karakteristieke gebouwen in Gendt
Een oude Duitse Rijnkaart: Tussen Angeren en Arnheim in 1574
De verboden kringen van Fort Pannerden

Willem H. Strous
Herman de Regt
Willem van de Westeringh
John Mulder e.a.
Menno Potjer
Jan Brouwer
Herman de Regt
Jan Brouwer
Gerrit Mentink
Frans Mikx

Geert Visser
Henk Klaassen
Robert Melchers
Chris van Asperen

2010 'Feesten en beesten', Vermaak en vertier in de Betuwe

Terugblik 11

Een aangename feestdag in den winter is eenen schoonen zomerschen dag gelijk
Van triomfboog en erebogen naar bogenfestijn
Feesten in de Betuwe
Bogenbouw in Dodewaard...al meer dan honderd jaar
Drie grote feesten in Vuren in de 19e eeuw
Onafhankelijkheidsfeesten in de Betuwe
Vieren, gedenken en herdenken; de geschiedenis van het Oranjecomité en
de Oranjevereniging 'Elst', 1933 tot 2010
Pogingen tot afschaffing van de kermis in de gemeente Elst, met name van
die van Reeth en Vossepels, 1907-1919
De Reethse Vliegenkermis
Een sneej in de neus. Verhalen over Ochtense feesten
Elst 1250, een onvergetelijk feest
Het Over-Betuwse kersenfeest te Gendt
Huisslacht in de Betuwe
Heteren 1795: dansen rond de vrijheidsboom, feest voor iedereen?
Een huwelijksgedicht uit 1867
Feestelijk zingen in het Zettense gymnasium in 1875
De jaarmarkt van Beesd
De Gendtse paardenmarkt in Betuws perspectief
De Opheusdense jaarmarkt; zestig jaar een belangrijk regionaal trefpunt

Peter Schipper
Frans Mikx
Joke Honders
Cees van Meer e.a.
Aart Bijl
Joke Honders

Jan Brouwer

Gerrit Mentink
Christa van Kleef
Hans v.d. Hatert
Frits Hoogveld
Henk Klaassen
Willem H. Strous
Willem van de Westeringh
Willem van de Westeringh
Herman de Regt
Joop de Wolf
Geert Visser
Kobus van Ingen

2011 'De Betuwe graaft zich in', Militair-strategische objecten in het Rivierengebied

Terugblik 12

Archeologische sporen van de limes in de centrale Betuwe
De Drususgrachten
De stad Huissen
Het Tolhuis te Tiel, een gehate dwangburcht
De verdedigingswerken van Nederland
Fort bij de Nieuwe Steeg, een nog weinig bekend monument in de Waterlinie
De Schenkenschans in de Tachtigjarige Oorlog
De linie of 'limes' van Maurits. Een inventarisatie van redoutes tussen
Gorinchem en Arnhem
Redoutes van het Staatse leger in de Neder-Betuwe
Een gijzeling in Ophemert in 1622
De uitgeschudde Bedde-vederen vlogen overal als Sneeuw-vlokken door de
lucht; Plunderende Fransen in de Betuwe, 1672-1674

Kobus van Ingen
Thijs van Woerkom
Emile Smit
Emile Smit
Jan Willemsen
Helma Schouten
Geert Visser

John Mulder
Joke Honders
Freek W. van Toor

Menno Potjer

De Spees 1741-1850. Argumenten en noodzaak tot de bouw van deze schans met batterij
De Pruisische veldtocht in 1787
Over-Betuwe Waaldorpen in de greep van de Franse revolutie
De inundatiesluizen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie tussen de Merwede en de Lek (1814-1945)
De buitenforten van C.R.T. Kraijenhof aan de Waal. Een fascinerend mausoleum van de verdediging van Oost-Nederland in de 19e eeuw
Fort Vuren
De Betuwstelling nader bekeken
Een Fort bij Elden, gebouwd in 1866
'Heer kaptijn Oorlog. Stuur mij snel een klug Maanschapen'. Oftewel de Liniedijk Ochten-De Spees in stelling gebracht
Hoofdkwartieren van de Amerikaanse 101^e Airborne Division in de Betuwe
De Rijn-IJssellinie in de Over-Betuwe
Persoonlijke ervaringen met de zogenaamde geheime Waterlinie in 1954

Henk Deys
Willem H. Strous
Henk Klaassen

Aart Bijl

Frans Mikx
Ben Spee
Hans Borgstein
Herman de Regt

Hans van den Hatert
Bauke Huisman
Jan Brouwer
Herman de Regt

2012 'Mystiek Rivierenland', Merkwaardige verhalen uit de Betuwe Terugblik 13

Inleiding : Bijgeloof in de Betuwe
De bijzondere ideeën van prins Ambiorix
In een doodshemd rond het kerkhof. Incestbestrafing in Huissen in 1549
Sterke verhalen in Elst en Valburg
Knilles, de reus van Valburg
Een toverijproces in het Ambt Over-Betuwe
Nevels rond de Nijburg. Legendes of een kern van waarheid?
Bijgeloof achter de Waaldijk
Op het nachtelijk uur... Vreemde overvaarten bij het Lexkesveer
Een heksenproces in Tiel in 1597
Adelheid van de Engelenburg en Otto van de Wayenstein
Jaantje Struik, de geniale oplichtster uit Vuren (1847-1908)
Kwoai Alijd

Menno Potjer
Henk Klaassen
Emile Smit e.a.
Herman de Regt
Bauke Huisman
Joop de Wolf
Joke Honders
Hans v. d. Hatert
Kobus van Ingen
Angelika Niemants-verdriet e.a.
Aart Bijl
Aart Bijl
Dick van Altena

2013 'Schoonheid verbeeld', Kunst in de Betuwe Terugblik 14

Wat maakte het Rivierengebied aantrekkelijk?
Ben van Londen. 'Plein air' schilder 'pur sang'
Oude muurschilderingen in de Nederbetuwse kerken
Een 'sprookjeskasteel' in Gendt
De Betuwe vastgelegd door Jacob Cremer (1827-1880)
Een sociaal bewogen schilder, schrijver en voordrachtskunstenaar
Evert Jan Ligtelijn, een heuse kunstschilder in de Eldikse hoek
Kees Berendsen (1925-1980). Een rashuissenaar
Addy van Kleef, een groot tekentalent op een klein zolderkamertje
Pieter Kooistra (1922-1998). Schilder, graficus, fotograaf, beeldhouwer, schrijver en filosoof te Varik
Terug naar Gendt. De Enter en andere beelden van zuster Jesualda Kwanten
Geschilderde verhalen van Kees van Lent
In de glaskunst van Willem Heesen speelde het experiment altijd een grote rol
Beeldhouwer Ed van Teeseling
Sylvester(Sil) Peperkamp (1950-2011). Schilderen naar de werkelijkheid
Vier meelevende kunstenaars uit Lent
Johannes Vermeer. Landschapschilder van de Neder-Betuwe

Angelika Niemants-verdriet e.a.
Rob de Windt
Joke Honders
Yvonne de Boer-Ravestein

Freddie Coenders e.a.
Kobus van Ingen
Jan Zweers e.a.
Christa van Kleef

Wim Veerman
Geert Visser
John Mulder
Aart Bijl
Henk Klaassen
W. Peperkamp-vd Koolwijk e.a.
Frans Mikx
Kobus van Ingen

2014 'Macht en onmacht', Betuwse bestuurders tussen 1500 en 1917

Terugblik 15

De laatste rentmeesters van Vuren en Dalem. De macht en invloed van Johan en Nicolaas Rom (1795-1832)	Aart Bijl
Overheid en naamgeving. Het geval van BEESD	Dick van de Vendel
Verkiezingen en gekozenen voor de Tweede Kamer in het District Tiel, 1850-1917	Emile Smit e.a.
Lienden, van heerlijkheid tot gemeente	Willem H. Strous
Voorlopers van de gemeentehuizen	Jan W.N. Jager
Honderdvijftig jaar Pilgrims in Huissen (1762-1911)	Emile Smit e.a.
Henri des Vilattes, Heer van Gendt en Erlecom	Geert Visser
Godert Willem Maas Geesteranus, burgemeester van Gendt van 1893 tot 1916	Henk Klaassen

2015 'Dames en heren appels en peren', Teelt en teeltvormen in de Betuwe

Terugblik 16

Landbouwgewassen tussen Rijn en Waal, 1860-1885	Menno Potjer
Tien veldgewassen in vogelvlucht: teelt en voorkomen	Herman de Regt
Hoppen in Heusden	Kobus van Ingen
Ten halve tabakken in 1777 en 1778	Frits Hoogveld
Aardappelen uit de Over-Betuwe	Henk Klaassen
De aardappelziekte in de westelijke Tielerwaard (1844-1852)	Aart Bijl
Van kleine stek tot grote boom. De Boomkwekerij in Opheusden en omgeving: ontstaan en groei	Frans Moree
Wetenswaardigheden over kersen. De Betuwse koningsvrucht nader beschouwd	Ton de Rijk
De Pomologische Tuin te Tiel (1897-1947)	Emile Smit e.a.
Appels en peren in Elst en Lent (1900-1916)	Gerrit Mentink e.a.
De fruitteelt in de Betuwe in 1915	Menno Potjer
Lienden in De Betuwe, het kersengenietgebied	Willem H. Strous
De Eldense Blauwe pruim	Henk v. Rhee e.a.
De druiventeelt in Huissen	Emile Smit e.a.
Bij -en hoofdzaken van de bijenteelt in de Betuwe	Yvonne de Boer-Ravestein

2016 'Betuws mengelwerk', Vijftien bijdragen tot de geschiedenis van het Rivierengebied

Terugblik 17

Ten nutte van de abdis en de kloostergemeenschap Gravendaal. De relatie tussen Gendt en de abdij	Geert Visser
Kolkende wielen. Een reeks van dijkdoorbraken binnen de huidige gemeente Neder-Betuwe: een geschiedenis van rampspoeden	Kobus van Ingen
Een roerige vijftiende eeuw. Strijd aan de grens van Holland en Gelre	Aart Bijl
De joodse inwoners van Huissen (1430-1945)	Emile Smit e.a.
Het 'misverstandt' over de Doddendaalse kribben en de Loenense schaaldijk Ingen, en het rampjaar 1672	John Mulder
In Holland stond een huis. Grepen uit de geschiedenis van het landhuis Klein-Hemmen, circa 1750 - januari 1945	Willem H. Strous
Van hoog- naar halfstam, van struik naar spil	Gerrit Mentink
De lopende rechter. Adriaan Walraven Engelen (1804-1890)	Ton de Rijk
Antonius Hendrikus Knipping, 1859-1920. Warmoezenier, koopman, bestuurder, veilingmeester	Emile Smit e.a.
Jacob Anton Gaymans en het Hoenderpark Schoonderlogt	Jan Derksen
Langs de Waal bij Gendt	Frits Hoogveld
De bewogen geschiedenis van Kamp Neerijnen	Henk Klaassen
Oorlogsdagboek 17 september-25 oktober 1944. Ingeleid en bewerkt door Corry van der Hoeven-Smith en Sipkje Schimmel- de Haan	Cor van Heuckelum
De stem van het water. Hoogwater en evacuatie in 1995	Topy Smith
	Frans Moree

2017 'Grenzeloos', Inkomende en uitgaande Betuwnaren...

Terugblik 18

Zeeuwse boeren in de Overbetuwe	Herman de Regt
Migratie op de grens van Gelderland en Utrecht	Willem H. Strous
De totstandkoming van de volksplanting De Zuiling te Elst in de jaren 1816-1823 oftewel georganiseerde sociale migratie in de Over-Betuwe	Gerrit Mentink
Lentse import: immigratie en integratie van middenstanders in Lent	Frans Mikx e.a.
Emigratie uit het westelijk rivierengebied naar Nieuw-Nederland in de 17 ^e eeuw	Martin IJzerman
Emigratie vanuit de westelijke Tielerwaard na de Afscheiding en de aardappelziekte (1847-1875)	Aart Bijl
André Dinnissen: jonge Gendtenaar emigreerde in 1950 naar Canada	Henk Klaassen
Geen varkenskot onverhuurd. Geloofsvluchtelingen in Huissen (1548-1640)	Emile Smit e.a.
Hugenoten in Tiel. Een mislukte integratie	Emile Smit e.a.
Bartholomeus Egbertus Josephus (Bart) Vaalman (1772-1855). Een Tödde uit Schapen (Niedersachsen (D))	Jan Derksen
Van woonoord naar woonwijk	Frans Moree
'Het maakt niet uit waar ik woon, ik ben vernederlandst'. Molukse gemeenschap in Elst	Dorien Rikken

2018 'Strijd om de kansel', Reformatie in de Betuwe

Terugblik 19

De Reformatie in Gelre, met name in het Rivierengebied	Emile Smit
Luther in de Betuwe	Frans Moree
Hoe de Reformatie in Heukelum werd tegengewerkt (1573-1629)	Aart Bijl
Reformatie in en rond Acquoy	Henk Dijk
Reformatie in het graafschap Buren	Martin IJzerman
De remonstrantse gemeente in Tiel	Emile Smit e.a.
Ingen na de Reformatie	Willem H. Strous
Reformatie in de Neder-Betuwe. Over oude kerkgebouwen, pastoors en dominees	Kobus van Ingen
Het begin van de Reformatie in de Over-Betuwsse dorpen	Menno Potjer
Strijd om de kansel van Randwijk, 1660-1665	Elbert Kroon
De Reformatie in Elst, circa 1560 – circa 1600	Gerrit Mentink
Reformatie in Lent, een gescheurd dorp	Dick Kruyt e.a.
De heymelijke gemeente tot Huysen. De ontstaansgeschiedenis van de protestantse gemeente te Huissen 1548-1660	Jan Zweers
Van de oproerige Beweging der Roomsgezinden. Perikelen rond de restitutie van kerken in de Franse tijd in de oostelijke Over-Betuwe	Geert Visser

2019 'Heen en weer', Verkeer en vervoer in de Betuwe door de eeuwen heen

Terugblik 20

De Grift, van trekvaart tot stadsweg	Frans Lefering
De vaart erin. De geschiedenis van het Pannerdensch Kanaal	Henk Klaassen
Over veren en overvaren	Kobus van Ingen
Het Gentsche Veer	Geert Visser
Het Looveer bij Huissen (1562-heden)	Emile Smit e.a.
De Verhuizensestraat en het Verhuizense veer in Ingen	Willem H. Strous
Paardenkracht	Frits Hoogveld
Passagiersdiensten over de weg van en naar Tiel (1776-1882)	Emile Smit e.a.
Reizen, verkeer en vervoer in de West-Betuwe (tussen Leerdam en Beesd)	Henk Dijk
Reizen per stoomboot in de westelijke Tielerwaard 1921-1988	Aart Bijl
De Betuwe op stoom. Opkomst en ondergang van de Betuwse stoomtram en wat erop volgde	Maria Loonen
Spoorwegen in de Betuwe	Rudi Liebrand
De autobusdiensten in de westelijke Tielerwaard 1921-1988	Aart Bijl

Met de autobus door de Betuwe
Betuweroute. Van Zee tot Zevenaar
Het Staatse leger door de Betuwe en over de Waal op weg
om Nijmegen te belegeren

Daan Viergever
Frans Moree

John Mulder

2020 'Belevenissen in Oorlogstijd', De Betuwe in 1940-1945

Terugblik 21

Ooggetuige uit Deil, Joke Bron
Het oorlogsverhaal van Casperina Johanna Koendertse
Boeren en burgers in oorlogstijd. Bestemoeders Hofstad aan de Rijnbandijk
In Ingen
Dorp onder vuur. Verhalen en herinneringen uit Lent
Het verzet in de gemeente Huissen
Burgemeesters 'van de slechte soort'
Distributie in Gendt in de Tweede Wereldoorlog
Schuilen voor het front
Overlast van het Duitse plan Ooievaar
Joodse gezinnen ondergedoken in Kesteren
Joodse onderduikers in Gendt
Het dagboek van Bertus Spaan bewerkt door zijn zoon Jos
Uit de oorlogsboeken van Ad van Vliet
Uit het dagboek van J.A. Heuff, steenfabrikant te Vuren (1941-1945)
De oorlog in Opheusden september – oktober 1944
Vlucht en evacuatie. Opheusdens oorlogsleed in een brief
Weg van de frontlijn. Evacuatie uit Kesteren in de meidagen van 1940
Evacuatie naar Tilburg en de organisatie van de opvang
Oorlogsgasten. Nederlandse evacués uit de Betuwe in Geraardsbergen,
Nov. 1944 – mei 1945

Jeroen Wijngaard
Cees Verhaaf

Willem H. Strous
Frans Lefering
Jan Zweers en Emile Smit
Emile Smit
Henk klaassen en Geert Visser
Maria Loonen
Rien van Doorn
Frans Moree
Geert Visser
Bertus Spaan
Ad van Vliet
Aart Bijl
Jacob Kunst
Cees Verhaaf en Kobus van Ingen
Hans Borgstein
Daan Viergever

Dick Surdiacourt en Johan
François

2021 'De Betuwe beweegt', Sport in het Rivierenland

Terugblik 21 (had 22 moeten zijn)

Sport als tijdverdrijf
De voorzichtige ontwikkeling van sport in de Over-Betuwe vóór
de Tweede Wereldoorlog
Sport en sportief vermaak in Lent sinds 1900
Sport in de 20^e en 21^e eeuw in Acquoy, Gellicum, Rhenoy en Rumpst
Sport in Elst in de 20^e eeuw. De toenemende deelname van vrouwen
Geschiedenis van het voetbal in Geldermalsen
De geschiedenis van de voetbalvereniging Oosterhoutse Sport Club, vv OSC
75 Jaar Sportclub Valburg
Negentig jaar voetbal in Vuren (1930-2020)
Hoogtepunten uit de geschiedenis van Gymvereniging ONA uit Slijk-Ewijk
Het nuttige met het aangename verenigen. Fietsen in Tiel
Van Elitesport tot slagingsjongen
Wielerliefde in West Betuwe
Motorsport in Gendt (1968-1997). Geschiedenis van het Gannitacircuit
Damvereniging Huissen van lokaal tot internationaal succes
Zwembad in de Waal te Andelst (1935-1939)
Het fiasco van de vrije- en ordeoefeningen der gymnastiek in de
jaren 1889-1921 / 1922

Emile Smit

Helgo Borgers
Frans Lefering e.a.
Henk Dijk
Henk Knol
Fred de Waal
Jo Janssen
Royan van Velse
Aart Bijl
Mjan vd Heijden en Dini Huijbers

E. Smit en A. Niemantsverdriet
Jeroen Wijngaard
Geert Visser
Jan Zweers en Emile Smit
Daan Viergever en Ed Janssen

Gerrit Mentink